

Уређује
Иван Бранковић

ЖИВОТ И СЕКС

Сексуалност у адолесценцији

Консултант: Драгана Митровић, педагог

У овом броју желимо да се бавимо нашим узрастом, односно адолесценцијом, а нарочито питањем које нас највише занима - сексуалност у адолесценцији.

Пођимо од одређења и значења појма адолесценција. Израз адолесценција је латинског порекла (*adolescero*) што значи расти, сазревати.

Под адолесценцијом се подразумева раздобље од 13-20 године живота, које обухвата све телесне и психичке промене до којих долази између детињства и зрелости (одраслости).

Адолесценцију карактерише бурни физички развој. Настају брзе промене у телу и на крају овог периода постиже се физичка зрелост. Бројне телесне промене имају велики утицај на социјално и психолошко понашање адолесцената. Долози до брзих и честих промена емотивних стања и понашања.

Тежимо за осамостаљивањем од родитељског ауторитета и ослобађањем од потчињавања ауторитету одраслих. Веома су нам важни односи са вршњацима и стало нам је до статуса у групи, односно желимо да будемо уважени од својих другова.

Адолесценција је, такође, период наглог интелектуалног развоја и даљег процењивања вредности.

У намери да расветлимо и појаснимо промене које нам се догађају у адолесценцији за почетак смо анкетирали наше другове (ученике прве године) који су, не тако давно, закорачили у овај развојни период. Питали смо их како се осећају, о чему најчешће размишљају, која су им интересовања и како доживљавају себе у односу са другима.

Одговори које смо добили управо потврђују претходно описане карактеристике адолесценције. Често се осећамо весело, срећно, опуштено, радосно, радознано, заљубљено; али, не ређе од тога, осећамо се нервозно, тужно, усамљено, чудно, неодлучно, безвољно, несигурно, коа да нас нико не воли... Једном речју - стално нам се мења расположење. То је тако природно за наше године иако многи одрасли често немају разумевања за наша осећања.

Услед бурних промена и помешаних осећања често се понашамо тако да ни сами себе не можемо да препознамо: помало чудно и незрело, као "одрасла деца", понекад грубо, чак неваспитано; детињасто и са жељом да се разликујемо од других.

У одговорима на питање о интересовањима, највиши ранг заузели су школа и спорт, затим девојке/младићи, љубав и сексуални живот; потом долази музика, друштво, забава и нова искуства. У складу са интересовањима најчешће размишљамо о школи, љубави и првом сексуалном искуству, друштву и будућности.

Одговори су такође показали да још увек не унемо да се контролишемо у незгодним ситуацијама, као ни да доносимо праве

одлуке, иако се то од нас очекује.

Највећи број анкетираних ученика верују једни у друге, у пријатељство, прву љубав и срећу.

Прве љубави у адолесценцији су врло снажне а сексуалност је најзначајније дешавање адолесценције. Самим тим је природно највеће интересовање за питања сексуалности.

Сексуалност је саставни део личности. Она подразумева прихватање и поистовећивање са својим полом и својом полном улогом као и сексуални однос са особом супротног пола.

Сексуални нагон јавља се убрзо по рођењу, а формирање полног идентитета дешава се у раном детињству поистовећивањем са родитељем истог пола. Полни идентитет се коначно уобличава у периоду адолесценције када долази и до сексуалног сазревања.

Бујање сексуалности у адолесценцији ствара адолесцентима осећај снаге, моћи и нових могућности и приближава их дуго жељеном статусу и свету одраслих. Она се одражава на укупан изглед и понашање: облачење и гестови настоје да привуку пажњу, изазову емоције и еротско узбуђење околине, речник постаје

пун еротских израза. Мисли су углавном заокупљене еротиком и сексом.

Сексуалност и ново сексуално тело мењају однос адолесцента према себи и свету око њега. Не мења се само изглед и функција тела већ и унутрашњи свет, представе о себи и другима, слика о телу, статус међу другима - вршњацима и одраслима.

Ове промене изазивају понос али и дилеме, стид, страх а неретко и осећај кривице. Понекад чине да се осећамо врло несигурно и невешто у свом телу.

Сексуална жеља расте и све чешће се доживљава телесна пријатност и емоционално задовољство у блиским и интимним односима са особом супротног пола.

Сексуално експериментисање део је уобичајеног развоја у адолесценцији. Прихватање своје сексуалности у адолесценцији је дуг и компликован процес.

Једна од најважнијих одлука овог периода је одлука о усмеравању своје сексуалности.

(Наставак у следећем броју)